

Misstänkt penicillinallergi - handläggning och provokation inom primärvården

Monica Arvidsson, Överläkare, Allergimottagningen, SU
Maria Hess-Wargbaner, Strama Västra Götaland

Varning penicillin!

Cave pc!

Penicillin?
Det tål jag inte!

Jag är ALLERGISK
mot penicillin! Det står
väl i journalen?

Jag får klåda i
underlivet av
penicillin.

Jag blev helprickig
när jag var 4 år och åt
penicillin. Klåda?
Ingen aning.

Cave pc??

Jag blir så illamående
av Kåvepenin. Jag vill ha
något annat.

När jag var liten fick
jag röda prickar av penicillin,
säger min mamma.

Jag får utslag
av penicillin.

Jag brukar alltid
få annan antibiotika
för jag tål inte
penicillin.

Penicillin?
Nej, det tål jag inte,
Jag får diarré.

En gång fick jag utslag av något antibiotika, vet inte vilket,
nästa gång gick det bra. Vet inte vad jag fick då.

Varför är det så viktigt att utreda?

Andrahandspreparat:

- Ökad risk för biverkningar
- I vissa fall sämre klinisk effekt
- Ofta bredare spektra med större påverkan på patientens mikrobiota
- Ökad risk för resistensutveckling

Hudutslag utan klåda

- Aldrig uttryck för en IgE-förmedlad reaktion
- Behandlingen behöver inte avbrytas
- Ingen utredning behövs
- Penicillin kan ges i framtiden

Hudutslag med klåda eller lindrig urtikaria som kommer **> 3 dygn** efter behandlingsstart

- IgE-förmedlad reaktion är osannolik
- Behandlingen avbryts
- Antibiotikabyte rekommenderas om indikation kvarstår
- Peroral provokation i primärvården i infektionsfritt intervall

Peroral pc-provokation i primärvård

- Risken för reaktion vid korrekt indikation är mycket liten
- Specifikt IgE för pc behöver inte kontrolleras
- Genomför provokationen i infektionsfritt skede

Peroral pc-provokation i primärvård

- Ge peroralt PcV dos 0,8 - 1 g
- Observera patienten minst en timme
- Vid lindriga allergiska symtom, kontrollera vitalparametrar (allmäntillstånd, puls, blodtryck, pox). Om normalt: fortsatt observans.
- Vid svårare allergiska symtom (snabbt uppkommen generell klåda/urtikaria, andningsbesvär och/eller blodtrycksfall) ge akutbehandling.

Akutläkemedel tillgängliga

- Adrenalin 0,3 mg i.m.
- Kortison: T Betapred 0,5 mg 10 st
- Antihistamin: T Desloratadin 5 mg 1-2 st vid klåda
- Vid andningsbesvär: Ventoline i spray och spacer 6-12 puffar eller nebulisator 5-10 mg

Det är mycket sällsynt med en allvarlig allergisk reaktion vid korrekt indikation!

Peroral pc-provokation i primärvård

- Vid hemgång (efter minst en timmas observation): Be patienten höra av sig om det uppkommer en misstänkt allergisk reaktion inom ett dygn.
- Om patienten inte får några symtom, föreligger ingen penicillinallergi. Ta bort ev varningsmärkning. Patienten kan få penicillin i framtiden.
- Vid lindriga/måttliga eller svårbedömbara symtom: Rådfråga allergolog.

Hudutslag med klåda eller lindrig urtikaria som kommer ≤ 3 dygn efter behandlingsstart

- IgE-förmedlad reaktion kan misstänkas
- Behandlingen avbryts
- Antibiotikabyte rekommenderas om indikation kvarstår
- Remiss allergimottagning
- Ta specifikt IgE mot PcV

Svår och utbredd urtikaria och/eller led- eller ansiktssvullnad

- Behandlingen avbryts
- Antibiotikabyte rekommenderas om indikation kvarstår
- Stor recidivrisk – undvik penicillin fortsättningsvis!
- Varningsmärk journalen! Biverkningsanmälan.

Anafylaxi eller mukokutant syndrom

- Som ovan samt akutremiss sjukhus efter akutbehandling

Varning penicillin!

Cave pc!

Penicillin?
Det tål jag inte!

Jag är ALLERGISK
mot penicillin! Det står
väl i journalen?

Jag får klåda i
underlivet av
penicillin.

Jag blev helprickig
när jag var 4 år och åt
penicillin. Klåda?
Ingen aning.

Cave pc??

Jag blir så illamående
av Kåvepenin. Jag vill ha
något annat.

När jag var liten fick
jag röda prickar av penicillin,
säger min mamma.

Jag får utslag
av penicillin.

Jag brukar alltid
få annan antibiotika
för jag tål inte
penicillin.

Penicillin?
Nej, det tål jag inte,
Jag får diarré.

En gång fick jag utslag av något antibiotika, vet inte vilket,
nästa gång gick det bra. Vet inte vad jag fick då.

Acceptera aldrig
diagnosen pc-allergi
utan adekvat
utredning!

Ca

Jag blir
av Kåve
något a

otika

vilket,

Det mesta som är prickigt är inte penicillin-allergi!

